

Aktivismе

- et begreb der i vores optik er under forandring.

Engang var aktivisme et spørgsmål om liv og død.

I vores optik er der stadigvæk ikke kun én forklaring eller én løsning, der rammer aktivisme ind som forståelse eller forklaring.

Lad os prøve at nærme os aktivisme ud fra en human vinkel og i et kort øjeblik anvende en hypotese om at tilgå fænomenet som psykologisk term:

Vi som art Homo Sapiens er alle udstyret med et sæt af nerver. I det sindrige system findes det autonome nervesystem. Den del af nervesystemet er ubevidst, dvs. ikke underkastet viljens kontrol. Det modsatte af det autonome nervesystem er det somatiske nervesystem og den del af nervesystemet, som er under viljens kontrol.

Når vi kigger på fænomenet aktivisme er det et område, der er svært at måle og veje i forhold til at blive klogere på årsag og virkning af menneskelig adfærd og handlinger.

Når befolkningsgrupper og lokalsamfund skaber bevægelser for at noget bør forandres og laves om til et aktuelt bedste her og nu, er det måske helt afgørende hvordan viljen kontrolleres i forhold til de konsekvenser, der er på spil.

I Vesten har vi større globale organisationer, som arbejder med aktivisme som en del af deres DNA. Greenpeace er et eksempel på en mere organiseret form for global aktivisme. For eksempel varetager de en global opmærksomhed på aktiviteter, der giver alvorlige konsekvenser her og nu eller på sigt kan gå hen og blive alarmerende.

Aktivisme er måske et fænomen og en bevægelse, som er bydende nødvendig. Etisk handler aktivisme måske også om hvordan man kan måle velbefindende og implementere dette i de nationale budgetter, BNP. I vores nuværende regnemodeller kan aktivismen være et regnskab, som tager vare på økosystemernes sammenhæng, således at der er balance. Hvordan tager BNP ansvar for hvordan vi passer på hinanden, og hvad koster vores sammenhængskraft i kroner og øre? Hvad kommer først, mennesker eller økonomi? Hvis ikke alle interessenter er aktivister, hvem er så talerør for dem og os, som ikke er magtfulde, økonomisk funderede og politisk organiserede?

Der er stadigvæk mange steder i verden med uroligheder, hvor de basale livsvilkår og den politiske stabilitet udebliver. Hvad sker der, når korrupsion og miljømæssige kriser er ude af kontrol? Derfor er det opløftende at FN har udarbejdet 17 verdensmål. Nu er så spørgsmålet om de mangfoldige og eksisterende systemer kan finde sammen og få løftet de 159 delmål.

Her er aktivisme en af kræfterne, som kan få afgørende, global betydning.

Energiakademiet arbejder med hvordan klimaændringer løbende påvirker vores liv på Samsø og i resten af verden.

Hvilke konsekvenser påvirker og afføder et ustabil klima og miljø, som påvirker naturen? Hvad får det af betydning, hvis vi som lokalsamfund ikke tager drastiske foranstaltninger i brug til at reducere vores CO2 fodaftryk? På Samsø har den enkelte indbygger et negativt CO2 aftryk på 3,5 tons.

10 års tæt og forpligtigende samarbejder med vidensinstitutionen Aalborg Universitet har affødt større indsigt om både løsninger, økonomi og data i forhold til hvordan Samsøs handlinger har påvirket øens styring, og hvad vores energi- og ressourceregenskab indeholder af forbrug.

Et af projekterne handler i korte træk om hvad aktivisme har af betydning, når vi taler om bæredygtighed. Hvilke konsekvenser har det for vores større forsyningsenheder, når den folkelige interesse udebliver eller ikke har forstand på at påvirke markeds kræfterne og de større multinationale strømninger, der er affødt af globaliseringen?

Hvem holder øje med hvem og hvad er tendenserne? Her peger forskningsprojekter på at forandringer er svære at opnå, da de ikke kun afhænger af tekniske forudsætninger, men også er et socialt og økonomisk problem.

På trods af mange forsøg på at forvalte forandringerne sker ændringerne langsomt og trinvist. Dette kan tilskrives vanskelighederne ved at finde teknologisk og økonomisk levedygtige alternativer, samt at forankre interesserede parter.

Info på Samsø projekt: <http://www.transitsocialinnovation.eu/sii/inforse-2>

Lessons from an island go around the world: <https://foresightdk.com/samso/>